

OBŻYWIĄĆ (30) *vb impf*

o prawdopodobnie jasne (tak w ob-); a jasne.

inf obżywiać (4). ◇ *praes 2 sg* obżywiąsz (1). ◇ *3 sg* obżywią (19). ◇ *3 pl* obżywiają (2). ◇ *praet 3 sg m* obżywił (3). ◇ *part praet act* obżywiająć (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. s.v. ożywić.

1. *Obdarzać życiem* (o Bogu Ojcu i Duchu Św); *vivificare Vulg; nutrire PolAnt* [w tym: kogo (4), co (4)] (9) : *GrzegRóżn C3v; wżytko stworzenie ná fwiecie/ iego tylko łamego Boską mocą żywie/ á on ie łam iáko możny Bog/ obżywiać raczy RejPosWiecz² 91v; CzechEp 178; NiemObr 109; Kto nie iełt w tym ciełe/ żadnego Duch S. nie obżywia WujNT 678.*

W połączeniu szeregowym (1): Trzecia [część wiary] o duchu świętym/ który nas poświęca/ obżywia/ y o fwieca pres flowo Boże. *SeklKat P2.*

Szeregi: »obżywiać a dawać posilenie« (1): Po nich [po Ojcu i Synu] iełt poćiefzyćiel/ ten wżytko łtworzenie Obżywia/ á mocą fwą dawa połilenie *GrzegRóżn N2.*

»ogrzewać i obżywiać« (1): Bog oćiec/ to iełt pierwłza ołobá w Bołtwie/ mowił y rołkázował: á fyn zász/ to iełt wtora ołobá/ rołkázanie czynił: duch lepak/ to iełt trzecia ołobá/ ogrzewał ono wczynienie/ y obżywił. *CzechRozm 15.*

Przen (1) : Abowiem gdyby był dan zakon ktoryby mógł obżywiać [*lex quae posset vivificare*]: prawđziwieby z zakonu była łprawiedliwość *WujNT Gal 3/21.*

2. *Przywracać do życia* [kogo] (7) :

W przeciwstawieniu: »pomrzeć ... obżywiać« (1): ten ktory vrodzony iełt z dziewice [...] iełt wiefłzy [...] náđ wżytkie Proroki/ przez nie prorokowány/ y náđ wżytki ktorzy byli pomárli/ iż ie obżywił. *CzechEp 243.*

Zwrot: »obżywiać umarłe« (1): Rołkázuię thobie przed Bogiem ktory ożywia wżythko [...] ktory dawa żywot wieczny wżytkim łwoim/ ktory obżywia vmárłe *GrzegRóżn D2v; [GilKat 64 (Linde)].*

a. *O ziemi i roślinach* [co] (5) : Przywroćże nas Pánie náłz z wyęzyenia náłzego/ Iák wody kthore płyną s włchodu łłonecznego/ A obżywyáją zyemyę czáfu nyepłodnego. *LubPs cc5v, dd2v; Z twey mocy nocna rołá na mdłe źiołá páđnie/ á zágorzáłe zboża defłcz obżywia łnádnie. ArtKanc P14.*

obżywiać czym (1): Ty obżywyáłz z łafki dđdzem zyemyę záboláłą *LubPs P5.*

W porównaniu (1): Iák kropye co nyepłodną zyemyę obżywyáją/ Ták lud twój zá twą łprawą pokoy otrzymáią. *LubPs Q4.*

3. *Karmić, dawać pożywienie* (14) : Eliafz wćieka przed Iezabelą. Prágne áby vmárł. Anioł go obżywia. *BibRadz 3.Reg 19 arg.*

obżywiać co czym (1): otworzywłzy Apollon okręt kazał wżemu miáftu iść po płzenicę/ á kazał korzec dáwać po ósmi miedzianych pieniędzy/ á thym obżywił ten kray. *HistRzym 11.*

W porównaniu (1): Bo iáko chleb obżywia ciało to człowiecze/ á wino rozwełela łerce iego/ ták teź rownie ciało Pána Kryłtułowe/ obżywia dułżę *RejPos 95v.*

Przen [kogo, co] (11) : Który [o Synu Bożym] nam obiáwił prawđę łłowá łwego/ kthorym nas obżywia/ y żywotem wiecznym dáruie. *LubPs Z2, Qv; A dla tegoź fię teź do wżytkego odmieniaiąć*

flūży twey hoyności/ która wŕzytko obżywia [omnia nutrienti] kwoli tym/ którzy tego potrzebuią.
BibRadz Sap 16/25.

obżywiać kogo czym (3): *LubPs* F3, Z2; Włtżepćiefz fie rátzey w on łftzep/ w Kryftá P. fwe⁸⁰
Ktory wietzną tzerłtwością obżywia káždego. *KrowObr Av*.

Szereg: »karmić a obżywiać« (1): Pan Bog wftáwicznie Kofcioł wiernych fwoich [...] łłowem swoim
łwiętym zázwdy karmić á obżywiać raczy. *LubPs* F3.

a) O Eucharystii [kogo, co] (6) : Mowimy [...] o prawdziwey y żywey wierze/ która iż Kryftuła
obżywiáiącego przyjmuie/ obżywia człowieká wiernego *WujJudConf* 103, 256v; my [żyjemy] przez
Ciąło Chriřtułowe/ ktorego w S. Sákrámencie pożywamy. (*marg*) Ciałó Pánskie obżywia ciálá náłze.
(–) *WujNT* 331 *marg*, Yyyyyyv.

W porównaniu (1): Bo iáko chleb obżywia ciáło to człowiecze/ á wino rozwelela ferce iego/ ták
też rówńie ciáło Páná Kryftułowe/ obżywia dułżę *RejPos* 95v.

Szereg: »nasycać a obżywiać« (1): ciáło i krew Páná Kryftułowá/ náłyca á obżywia dułże ludzi
wiernych. *RejPos* 95v.

Synonimy: 2. wskrzeszać; 3. karmić, nasycać, paść, posilać.

Formacje współrdzenne cf *ŻYĆ*.

Cf **OBŻYWIAJĄCY, OŻYWIAĆ**